

Rendkívüli szoftverfrissítést adott ki a Microsoft a Windows operációs rendszerét érintő, kritikusnak minősített biztonsági hibára, amelyet kihasználva a hackerek az interneten keresztül akár át is vehetik az irányítást a kiszemelt gépek fölött. A múlt hónapban felfedezett biztonsági réssel az alkalmazások egyszerűbb indítását lehetővé tévő parancsikók váltak sebezhetővé. Ezt kihasználva a fertőzött gépeken megszokott parancsikóknak álcázott kártékony alkalmazásokat lehet elrejteni. A fertőzött parancsikón megnyitásával a bűnözők távvezérléssel vehetik át az irányítást a gép fölött. A Shell32.dll rendszerfájl érintő hiba nem sokkal a havi rendszerességgel megjelenő biztonsági csomag júliusi kiadása után látott napvilágot. A Microsoft azonban annyira súlyosnak ítélte a szoftvereit érintő veszélyt, hogy nem várta meg az augusztus közepén esedékes következő javítócsomagot, hanem már a hét elején közzétette az automatikus szoftverfrissítés letölthető javítást. A hiba az összes jelenleg támogatott Windows verziót, beleértve az XP, a Vista és a legfrissebb 7-es változatot is érinti. Beszámolók szerint erre a hibára alapozva erőművek és más alapvető közművek ellen indítottak támadásokat.

Egy 54 éves japán, Shigeru Kondo informatikus, Alexander Yee amerikai diákkal közösen, a Pi 5000 milliárd tizedesét határozta meg augusztusban egy olyan program segítségével, amely egy egész merevlemez-telepet használ az adatok tárolására. Az előző rekordot 2700 milliárd tizedessel a francia Fabrice Bellard tartotta.

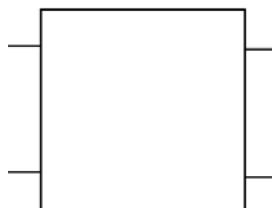
(realitatea.net, www.stop.hu, index.hu nyomán)

A FIRKA jelen évfolyamának lapszámaiban egy-egy problémafeladatot kínálunk fel, amelynek a megoldásához hozzásegíthet a mellékelt feladatsor megoldása. Küldjétek be elektronikus formában a feladatsor és a problémafeladat megoldását, valamint azt is, hogy milyen nehézségeitek adódtak, és melyik feladat miben segített a problémafeladat megoldásában! A helyes feladatmegoldókat jutalomban részesítjük!

A problémafeladat

Lehetséges-e az, hogy az ábrán látható, csak passzív áramköri elemeket tartalmazó „négypólus” I -es oldalára U feszültséget kapcsolva a II -es oldalon egy voltmérő $U/2$ feszültséget mutat, ha viszont a II -es oldalra kapcsoljuk a telepet, az I -es oldalon a voltmérő U feszültséget jelez? (Gnädig Péter, Honyek Gyula: 123 furfangos fizika feladat. Budapest, 1997)

A problémafeladat megoldását elősegítő feladatsor

1. Mekkora a potenciális energiája (munkavegző képessége) annak a testnek, amely h magasságban található? Hát annak, amely $h/2$ magasságban található?

2. Képzeljünk el egy olyan munkagépet, amelyet úgy üzemeltetnek, hogy h magasságban egy m tömegű súlyt akasztanak egységnyi időközönként a kötelére. Ha ilyen körülmények között a gép egységnyi időnként L mennyiségű munkát végez, hogyan változna meg a termelés, ha a magasságot a felére csökkentenénk?

3. Egy R ellenállású fogyasztóra U feszültséget kapcsolunk. Mekkora áram fog rajta átfolyni?

4. Ugyanazt az U feszültségű áramforrás most két, az előbbinek a fél értékével ($R/2$) egyenlő ellenállású, és sorba kötött fogyasztót kapcsolunk. Mekkora áram fog most rajtuk átfolyni? Mekkora feszültséget mérhetünk az egyes ellenállásokon?

5. Tekintsük az R ellenállású potenciométert, amelynek a sarkaira U feszültséget kapcsolunk. Hol kell állnia a csúszó-érintkezőjének, hogy a kimenetein $U/2$ feszültséget mérhessünk?

6. Az előző feladat potenciométerén az U feszültség $1/5$ -ét akarjuk levenni. Hova állítsuk be a csúszó-érintkezőt?

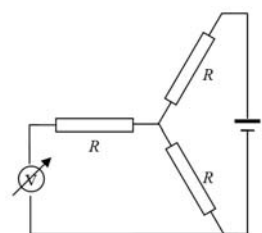
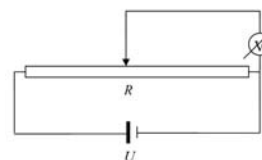
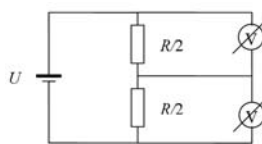
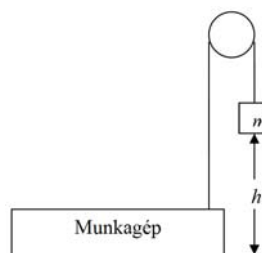
7. Igazoljuk számításokkal a 4., 5. és 6. feladat megoldásának a helyességét!

8. Kössünk csillag alakzatba három egyforma R ellenállást. Kapcsoljuk az U feszültségű áramforrást két vezető szabadon maradt sarkaira. Mekkora feszültséget lehet mérni mindegyik ellenálláson? Mít mutat a voltméter a másik két ellenállás szabad végei közé kapcsolva?

9. Kapcsoljuk az áramforrást a potenciométer kimenetére. Mekkora feszültséget mérünk a potenciométer bemenetén az 5. és 6. feladatnak megfelelő csúszó-érintkező állásnál?

A feladatsort *Pál Ferenc*, a kolozsvári BBTE fizika szakos mesteris hallgatója állította össze a fizika módszertan tárgy követelményeinek a keretében.

Vezetőtanár *Dr. Kovács Zoltán*.

Kovács Zoltán

Tartalomjegyzék

Beköszöntő 1

Fizika

Mikrohullámú sütő.....	14
Ultrahang – I.	18
Katedra: A kérdéseken alapuló oktatás – I.	28
Alfa-fizikusok versenye	31
Kitűzött fizika feladatok.....	34
Megoldott fizika feladatok.....	37
Vetélkedő – I.	40

Kémia

A radioaktivitásról –I.	11
Kitűzött kémia feladatok.....	32
Megoldott kémia feladatok	34
Híradó.....	38

Informatika

A vonalkódkról	4
Tények, érdekességek az informatika világából	22
Érdekes informatika feladatok – XXXII.	24
Honlapszemle	30
Számítástechnikai hírek	40